

LA DOMINACIÓ CATALANA

Si és molt cert que potser nosaltres no ho veurem, perquè ja serem morts i enterrats, també és cert que els qui vinguin després de nosaltres veuran que els reis de la terra o els qui governin les nacions, s'agenollaran davant Catalunya i aleshores serà quan els qui hagin llegit aquest llibre, si encara en queda algun exemplar, comprendran la raó que tenia el seu autor, que, rient rient, deia les coses més serioses que es poden dir, perquè estem persuadits que temps a venir, si les coses no canvien i van pel camí que van, dels catalans se'n dirà "els compatriotes de la veritat" i tots els estrangers ens miraran com si miessin la sang de la veritat, i quan donaran la mà a un germà nostre, ultra el respecte i l'admiració que li tindran, els semblarà que toquen la veritat amb les mans, i com que n'hi haurà molts que es posaran a plorar d'alegria, els catalans els hauran d'eixugar els ulls amb el mocador, i ésser català equivaldrà a tenir les despeses pagades a tot arreu allà on un hom vagi, perquè bastarà i sobrarà que sigui català perquè la gent el tingui a casa seva o li pagui la fonda, que és el millor obsequi que se'ns pot fer als catalans quan anem pel món, i, comptat i debatut, valdrà més ésser català que milionari i, com que les aparences enganyen, encara que sigui més ignorant que un ase, quan els estrangers veuran un català es pensaran que és un savi que porta la veritat a la mà, i això farà que quan Catalunya es vegi reina i senyora del món serà tanta la nostra fama i l'admiració que se'ns tindrà a tot arreu que hi haurà molts catalans que, per modèstia, no gosaran dir que ho són i es faran passar per estrangers.

I si algú s'estranya que un poble com Catalunya -que al costat de les altres nacions no és res ni representa res, perquè no té ni independència política, que és el menys que es pot tenir, i no pesa en el consell dels Estats, amb tot i que les raons catalanes són sempre raons de pes, perquè estan plenes de realitat- sigui una nació que ha d'arribar tan amunt i hagi de dominar el món sense armes, li respondrem que si quan els romans *in illo tempore*, que deien els llatins, volien dominar la Judea els haguessin dit que vindria dia que els jueus els dominarien a ells i a tot Europa, i com si això no fos prou a tota Amèrica, que aleshores encara no estava descoberta, estem segurs, com si ho veiéssim, que s'haurien posat a riure i no ho haurien volgut creure encara que els ho haguessin jurat, de manera que els que ens qüestionen aquesta catalanització del món, van molt equivocats perquè si diem el que diem ho diem després d'haver regirat el pensament català de dalt a baix i fins al capdavant de tot, tant com l'hagin pogut regirar les rates de biblioteca que claven les dents al cor dels llibres i fan niu entre els fulls, i estem convençuts que si l'uropeïtzació de Catalunya suposaria la seva desuniversalització, la catalanització d'Europa, que avui és el rovell de l'ou de la civilització, representa la universalització del món i per això creiem que el millor favor que se li pot fer és catalanitzar-lo fins que el nom de Catalunya ompli la terra i faci veure a tothom que en les qüestions capitals Catalunya té la paella pel mànec, i és l'única nació del món que pot portar ideals reals, positius i concrets, a la civilització europea, que, com hem dit i repetim, no passa ni ha passat mai d'ésser una civilització material, que ha fet un ús equivocat de la raó i que havia d'acabar a cops de puny i a canonades, com veiem que ha acabat amb la guerra que va començar l'any 14 d'aquest segle, que és una conseqüència lògica de la manca d'una lògica fonamentada en l'estudi natural, perquè si els homes del Nord han estudiat la realitat ha estat sempre portats per l'afany de modificar-la i en ço que fa referència als ideals reals i definitius que toquen de peus a terra els han volgut substituir per ideals irrealitzables que han tingut la pretensió no solament de tergiversar la realitat sinó de canviar-la i destruir-la; si en la inventiva material que pot modificar aquesta realitat han fet el que han fet, en la realitat completa no han pogut sortir de les boires i els ha passat com amb les obres del gran poeta dramàtic anglès William Shakespeare, que va deixar les tragèdies que va escriure embolcallades amb el misteri i barrejades i foses en el món desconegut que ens volta i ens voltarà per sempre, com si les seves tragèdies estiguessin escampades i deixades en l'ombra de la vida, al revés de les obres dels tràgics grecs que, fent una comparació que ens vindrà molt bé per a acabar aquest capítol, direm que en comptes de barrejar llurs tragèdies en la gran confusió que ens volta, les van tallar a cops d'escarpa, en ço que en podríem dir la roca viva del misteri, com si fossin escultures, de la mateixa manera que la ciència que es fongui en el tot com una concepció evolucionista o panteista, quedarà marcada i segellada damunt de la realitat com una còpia exacta del natural, que esborrarà tots els ideals abstractes, per a donar ideals farcits de realitat crua i una còpia exacta del natural, que esborrarà tots els ideals com els de la civilització del Nord, siguin idealitzacions de la realitat, o més ben dit la realitat omplint les idees, com el que fa botifarres, i així es podrà dir, aquí i a tot arreu, que Catalunya, pel fet d'ésser com és un poble sense ideals, perquè d'ideals fora de la realitat no en té, ha dominat totes les civilitzacions conegudes.

FRANCESC PUJOLS (1882-1962)

Concepte General de la Ciència Catalana, llibre 3r, capítol XVIII (1918)